

31980L0987

28.10.1980

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 283/23

DIREKTIVA SVETA
z dne 20. oktobra 1980
o približevanju zakonodaje držav članic o varstvu delavcev v primeru plačilne nesposobnosti njihovega delodajalca

(80/987/EGS)

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti člena 100 Pogodbe,

ODDELEK I

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

Področje uporabe in opredelitve

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,

Člen 1

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

1. Ta direktiva se uporablja za terjatve delavcev, ki izhajajo iz obstoječih pogodb o zaposlitvah ali delovnih razmerij, do delodajalca, ki je plačilno nesposoben v smislu člena 2(1).

ker je v primeru plačilne nesposobnosti delodajalca treba zavarovati delavce in zlasti jamčiti izplačilo njihovih neporavnanih terjatev ter hkrati upoštevati, da mora biti gospodarski in socialni razvoj v Skupnosti uravnotežen;

2. Države članice lahko kot izjeme iz področja veljavnosti te direktive izključijo terjatve določenih kategorij delavcev zaradi posebne narave njihovih pogodb o zaposlitvi ali delovnih razmerij ali zaradi obstoja drugih oblik jamstva, ki delavcu zagotavljajo varstvo, enakovredno tistemu, ki izhaja iz te direktive.

ker še vedno obstajajo razlike med posameznimi državami članicami Skupnosti glede obsega tovrstnega varstva delavcev; ker si je treba prizadevati za zmanjšanje teh razlik, ki lahko neposredno vplivajo na delovanje skupnega trga;

Kategorije delavcev, omenjene v prvem pododstavku, so navedene v Prilogi.

ker je zaradi navedenih razlogov treba pospešiti približevanje zakonodaje na tem področju in hkrati ohraniti doseženi napredek v smislu člena 117 Pogodbe;

3. Direktiva se ne uporablja za Grenlandijo. Ta izjema je predmet ponovne proučitve, če se struktura delovnih mest v tej regiji spremeni.

ker se zaradi geografskega položaja in zaradi obstoječe strukture delovnih mest trg delovne sile na Grenlandiji bistveno razlikuje od trga v drugih državah Skupnosti;

Člen 2

ker bo Helenska republika 1. januarja 1981 postala članica Evropske gospodarske skupnosti v skladu z Aktom o pogojih pristopa Helenske republike in Prilagoditvah pogodb, — je primerno v Prilogi k tej direktivi pod naslovom „Grčija“ določiti tiste kategorije delavcev, katerih terjatve se lahko izvzamejo v skladu s členom 1(2) direktive,

1. V tej direktivi se šteje, da je delodajalec plačilno nesposoben:

(a) kadar je v skladu z zakonom in drugimi predpisi države članice vložena zahteva za uvedbo postopka nad premoženjem delodajalca z namenom skupnega poplačila terjatev upnikov in ki omogoča upoštevanje terjatev iz člena 1(1) in

(b) kadar pristojni organ v skladu z zakonom in drugimi predpisi:

— sklene začeti postopek ali

— ugotovi, da je podjetje ali dejavnost delodajalca prenehalo in da razpoložljivo premoženje ne zagotavlja jamstva za uvedbo postopka.

⁽¹⁾ UL C 135, 9.6.1978, str. 2.

⁽²⁾ UL C 39, 12.2.1979, str. 26.

⁽³⁾ UL C 105, 26.4.1979, str. 15.

2. Direktiva ne posega v nacionalne zakonodaje glede opredelitve izrazov „delavec“, „delodajalec“, „plačilo“, „priznana pravica“ in „pričakovana pravica“.

ODDELEK II

Predpisi o jamstvenih ustanovah

Člen 3

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za to, da jamstvene ustanove v skladu s členom 4 jamčijo izplačilo neporavnanih terjatev delavcev, ki temeljijo na pogodbah o zaposlitvi ali delovnih razmerjih in se nanašajo na plačilo za obdobje pred določenim datumom.

2. Datum, omenjen v odstavku 1, je po izbiri držav:

- datum, s katerim je delodajalec postal plačilno nesposoben,
- ali datum obvestila o odpovedi, izdanega delavcu zaradi delodajalčeve plačilne nesposobnosti,
- ali datum, s katerim je delodajalec postal plačilno nesposoben, ali datum, s katerim je bila prekinjena pogodba o zaposlitvi ali delovno razmerje zaradi delodajalčeve plačilne nesposobnosti.

Člen 4

1. Države članice imajo možnost omejiti obveznosti jamstvene ustanove iz člena 3.

2. Kadar države članice uporabijo možnost iz odstavka 1, morajo:

- v primeru iz prve alineje člena 3(2) zagotoviti plačilo neporavnanih terjatev, ki se nanašajo na plačilo za zadnje tri mesece pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja v obdobju šestih mesecev pred datumom, ko je delodajalec postal plačilno nesposoben,
- v primeru iz druge alineje člena 3(2) zagotoviti plačilo neporavnanih terjatev, ki se nanašajo na plačilo za zadnje tri mesece pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja pred datumom obvestila o odpovedi, izdanega delavcu zaradi delodajalčeve plačilne nesposobnosti,
- v primeru iz tretje alineje člena 3(2) zagotoviti plačilo neporavnanih terjatev, ki se nanašajo na plačilo za zadnjih osemnajst mesecev pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja

pred datumom, ko je delodajalec postal plačilno nesposoben ali pred datumom, ko je bila pogodba o zaposlitvi ali delovno razmerje delavca prekinjeno zaradi delodajalčeve plačilne nesposobnosti. V tem primeru države članice lahko jamstvo za plačilo omejijo na obdobje osmih tednov ali na več krajših obdobj, ki skupaj znašajo osem tednov.

3. Države članice lahko določijo zgornjo mejo jamstva za neporavnane terjatve delavcev, da se izognejo izplačilu zneskov, ki presegajo socialnovarstvene cilje te direktive.

Kadar se države članice odločijo za to možnost, morajo Komisijo obvestiti o metodah, ki jih uporabljajo za določanje zgornje meje.

Člen 5

Za organizacijo, financiranje in delovanje jamstvenih ustanov države članice določijo podrobna pravila, ki morajo upoštevati predvsem naslednja načela:

- (a) premoženje sklada mora biti neodvisno od delodajalčevih obratnih sredstev in nedostopno za stečajni postopek;
- (b) delodajalec prispeva k financiranju sklada, razen če financiranja v celoti ne prevzamejo državni organi;
- (c) obveznosti sklada ne smejo biti odvisne od tega, ali se obveznosti za njegovo financiranje izpolnjujejo ali ne.

ODDELEK III

Predpisi o socialni varnosti

Člen 6

Države članice se lahko odločijo, da se členi 3, 4 in 5 ne uporabljajo za prispevke obveznega socialnega zavarovanja ali dodatnega podjetniškega ali medpodjetniškega pokojninskega zavarovanja izven obveznega socialnega zavarovanja.

Člen 7

Za primer, ko delodajalec zavarovalnim ustanovam v okviru državnega sistema socialnega zavarovanja ne plačuje obveznih prispevkov, še preden postane plačilno nesposoben, države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da to ne prizadene delavčeve upravičenosti do nadomestil pri teh zavarovalnih ustanovah do tiste mere, do katere so bili prispevki delavcev obračunani pri viru izplačevanja njegovih dohodkov.

Člen 8

Države članice zagotovijo potrebne ukrepe za varstvo interesov delavcev in oseb, ki so že zapustili delodajalčevo podjetje ali dejavnost na dan, ko ta postane plačilno nesposoben, v zvezi s priznано ali bodočo upravičenostjo do starostnih prejemkov, vključno z družinskimi prejemki, iz naslova dodatnega pokojninskega podjetniškega ali medpodjetniškega zavarovanja izven obveznega socialnega zavarovanja.

ODDELEK IV

Splošne in končne določbe**Člen 9**

Direktiva ne vpliva na pravico držav članic, da uporabljajo ali uvajajo zakone in druge predpise, ki so za delavce ugodnejši.

Člen 10

Direktiva ne vpliva na možnost držav članic:

- (a) da sprejmejo ukrepe za preprečevanje zlorab;
- (b) da odklonijo ali zmanjšajo obveznosti iz člena 3 ali obvezno jamstvo iz člena 7, če se izkaže izpolnitev obveznosti neupravičena zaradi posebnih povezav med delavcem in

delodajalcem ali zaradi njunih skupnih interesov, ki lahko vodijo do tajnega dogovora med njima.

Člen 11

1. Države članice sprejmejo in uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, v šestintridesetih mesecih od njene notifikacije. O tem takoj obvestijo Komisijo.

2. Države članice predložijo Komisiji besedila zakonov in drugih predpisov, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 12

V osemnajstih mesecih po izteku obdobja šestintridesetih mesecev iz člena 11(1) države članice Komisiji pošljejo vse potrebne podatke za izdelavo poročila o uporabi direktive, ki ga Komisija predloži Svetu.

Člen 13

Direktiva je naslovljena na države članice.

V Luxembourg, 20. oktobra 1980

Za Svet

Predsednik

J. SANTER

PRILOGA

Kategorije delavcev, katerih terjatve se v skladu s členom 1(2) lahko izvzamejo iz področja uporabe te direktive**I. Delavci, ki imajo pogodbo o zaposlitvi ali zaposlitveno razmerje posebne narave****A. GRČIJA**

Kapitan in člani posadke ribiške ladje, če in do tiste mere, do katere so plačani z udeležbo pri dobičku ali celotnem prihodku ladje.

B. IRSKA

1. Delavci na domu (tj. osebe, ki opravljajo akordno delo na svojem domu), razen če imajo pisno pogodbo o zaposlitvi.
2. Bližji sorodniki delodajalca brez pisne pogodbe o zaposlitvi, katerih delo je povezano z zasebnim stanovanjem ali s kmetijo, v katerem oz. na kateri živijo delodajalec in njegovi bližnji sorodniki.
3. Osebe, ki običajno delajo manj kot 18 ur na teden za enega ali več delodajalcev in ki jim plačilo za to delo ne pomeni osnovnega vira preživljanja.
4. Osebe, ki so vključene v ribištvo z delitvijo ulova bodisi sezonsko, priložnostno ali z delovnim časom, krajšim od polnega.
5. Soproga delodajalca/soprog delodajalke.

C. NIZOZEMSKA

Hišni pomočniki, ki jih zaposluje fizična oseba in ki za to fizično osebo delajo manj kot tri dni na teden.

D. ZDRUŽENO KRALJESTVO

1. Kapitan in člani posadke ribiške ladje, ki so plačani z udeležbo pri dobičku ali celotnem prihodku ladje.
2. Soproga delodajalca/soprog delodajalke.

II. Delavci, ki uživajo druge oblike jamstva**A. GRČIJA**

Posadke morskih ladij.

B. IRSKA

1. Stalno zaposleni delavci lokalnih ali drugih državnih organov ali po zakonu ustanovljenih prevoznih podjetij, ki so upravičeni do pokojnine.
2. Učitelji, zaposleni v državnih šolah, srednjih šolah, osnovnih šolah ali učiteljskih, ki so upravičeni do pokojnine.
3. Stalno zaposleni delavci dobrodelnih bolnišnic, ki se financirajo iz državne blagajne in ki so upravičeni do pokojnine.

C. ITALIJA

1. Delavci, ki jih ščiti zakon, ki jamči izplačilo njihovih plač, če podjetje prizadene gospodarska kriza.
2. Posadke morskih ladij.

D. ZDRUŽENO KRALJESTVO

1. Prijavljeni pristaniški delavci razen tistih, ki pretežno ali v celoti opravljajo delo, ki ni pristaniško delo.
 2. Posadke morskih ladij.
-